

Komentář k testu z 15.3.2012 (JAP215 b):

Nejprve opět uvádím znění testu:

- ① Prosím, pojd'te dál bez vyzouvání.
- ② Na tu těžko schůdnou cestu je těžké zapomenout.
- ③ Knížka, která se jmenuje „Radostné čtení“ se asi čte snadno, ne?
- ④ Nepamatujete si, zda ten dům byl rušný?
- ⑤ あなたの字がいつ読みやすくなるか知りたい。

- Překlad první věty skýtal více prostoru k aplikaci *keigo*. První část, tj. „bez vyzouvání“ mohlo být případně také předmětem *sonkeigo* (お^{くつ};靴をお^ぬ;脱ぎにならないで), ale řekl bych, že spolu s následným *sonkeigo* (お上がり下さい nebo お入り下さい) bychom to mohli zaslechnout jen ve velmi specifických situacích (snad v nějakém tradičním *ryokanu*, kde by takto byl oslovován velmi významný host), dost možná by to bylo běžně vnímáno jako tzv. *overpoliteness*. Vhodným řešením mohlo tedy být např. どうぞ、くつをぬがないでお入り下さい。 Každopádně bylo vhodné sloveso *nugu* doplnit přímým předmětem (*kucu*), neboť *nugu* může znamenat též „svléct“ (o oblečení).
- V případě ② bylo každopádně záhodno použít tvar 歩きにくい pro „těžko schůdný“. Druhý bod („těžko zapomenout“) asi umožňoval uvažovat o použití buď *-nikui* nebo *-gatai*. Při výkladu jsem se zmiňoval o tom, že *-gatai* se často užívá tehdy, kdy „něco nejde, protože se nechce“. Asi i z toho důvodu je *wasuregatai* vázáno na něco, na co nechceme zapomenout (buď proto, že je to vzpomínka velmi příjemná nebo něco významného). V tomto případě bych asi volil variantu *wasurenikui*. Každopádně se domnívám, že je to do značné míry záležitost jazykového citu. Variantu *wasureru no-ga muzukašii* bych bral také jako možnou. Nicméně **POZOR!** Hodně často jste výrazy s *-nikui*, *-jasui* pojili na komplementy s partikulí *wo*. To je zásadní chyba, neboť sloveso se příbráním morfému *-nikui*, *-gatai* či *-jasui* stává adjektivem. A adjektiva komplement pádu *wo* nepobírají (ostatně ani v češtině).
- V překladu ③ jste mohli název knihy buď ponechat v češtině, nebo se jej pokusit přeložit. Přeložit jej šlo jistě mnoha způsoby. V každém případě bylo dobré vzpomenout si na to, že názvy knih v japonštině vkládáme do dvojitéch *kagi kakko* 『』.
- V ④ byly možné obě varianty časů:
 - i) あの家はにぎやかかどうか覚えていませんか。
 - ii) あの家はにぎやかだったかどうか覚えていませんか。(případně se *sonkeigo* na predikativu *oboeru*)Ze zdvořilostních důvodů bylo každopádně vhodné udržet v otázce zápornou polaritu koncového predikativu.
- Překlad z japonštiny měl jistě také několik různých možností, více či méně přirozených. Volil bych například „Zajímalo by mě, kdy už začneš psát čitelně.“

378791 – Týká se Vás jednak partikule *wo* s adjektivem, ale především (což mi vadilo ještě víc) nesprávné ohýbání slovesa *nugu* do prostého záporu. Pro „schůdnou“ se sloveso *iku* moc nehodilo. Gramatiku *to iu* jste neužil. ④ a ⑤ bylo OK.

211786 – Sloveso *nugu* chtělo předmět. Je důležité vnímat rozdíl mezi tranzitivními a intranzitivními slovesy. Sloveso *ageru* je tranzitivní (tj. „(po)zvednout“). V ① bylo třeba sloveso *agaru*, ovšem ve správném *keigo* tvaru. ③ se Vám povedlo hezky. Překlad ⑤ byl hodně neortodoxní, ale v podstatě teoreticky možný.

343585 – K ① stejně jako kolegyně výše. V ② bylo vhodnější jiné ukazovací slovo než *kono*. Partikule *wo* s adjektivem se Vás týkala. Překlad názvu knihy se Vám nevydařil. Sloveso *jomu* nemůže být modifikováno adjektivem v přívlastkovém tvaru *tanošii*. Před koncovou partikulí NIKDY nepište *tóten*. Nezapomínejte na *sokuon* v minulém prostém tvaru spony. Překlad ⑤ jste nezvládla. Především proto, že máte-li ve větě otázkové slovo typu *icu*, nejedná se o otázku zjišťovací, a tedy nemůžete překládat s „jestli“.

323707 – Opravte si znak 入 (musí být **jasně** odlišitelný od 人). Jinak spíš details. „Být těžké“ asi není totéž jako „nebýt možné“. V ③ jste si mohla trochu pohrát s modalitou („asi“).

361955 – Sloveso *nugu* je třeba ohýbat správně. Týkalo se Vás *wo* s adjektivem. Pro „radostný“ bych asi volil jiné adjektivum než *šiwase-na*. V ④ bylo „zda“, tj. jednalo se o otázku zjišťovací (vnořená otázka tedy chtěla *かどうか*). Vaše **おおいでください* z ① možné není, neboť by se Vám zdvojoval zdvořilostní prefix (*おいで* je v *keigu* původem z *おい*; 御出で).

383635 – *Keigo* jste zvládl hezky. Týkaly se Vás však některé další věci (zmíněné výše). V ⑤ bylo otázkové slovo *icu*, nebylo to tedy možno překládat jako zjišťovací otázku (s „jestli“).

383058 – Týkala se Vás partikule *wo* s adjektivem. V ④ nebyl důvod pro *keigo* お宅. Také jste použila výraz *isogašii*. Berte to tak, že výraz *isogašii* znamená „mít napilno“ a tedy se převážně váže na osoby. I výrazy jako *isogašii ičiniči* („perný den“) je v podstatě „den, kdy má (někdo) napilno“. Vhodnější bylo tedy použít adjektivum *nigijaka-na*.

378778 – Téměř bez chyby. Škoda, že jste ⑤ přeložil s minulým časem, který v zadání nebyl.

384037 – Uctivý rozkaz (v *keigu*) je třeba tvořit správně, tj. přes *ren'jókei*, nikoliv *-te* tvar. Nějak jste nezvládla přívlastkové konstrukce. Uvědomte si, že přívlastkové (adnominální) rozvití substantiv vyžaduje partikuli *no* jenom u nominálního přívlastku (nebo spony). Predikativy (adjektiva a slovesa) mají své přívlastkové tvary, po nichž se partikule *no* neužívá! **arukinikui-no miči* nebo **X-to iu-no hon* jsou „čínské chyby“ (dělají je často Číňani, protože přívlastňování v čínštině funguje jinak než v japonštině). Dávejte si na to pozor.

325316 – Kromě věcí, které jsem zmínil u některých kolegů výše, jste použil *wasureru no-wa muzukašii*. Vzpomeňte si, že ve vazbách substantivizujících slovesa formálním substantivem používáme partikuli pádovou (*ga*). V ① nebylo *-ni natte* v uctivé výzvě nutné (ale setkat se s tím můžeme). Název knihy v ③ se Vám nepovedl, protože adverbální tvar adjektiva *tanošiku* se může pojít pouze na predikativy, nikoliv na substantivní výrazy (např. *jomi*). Sloveso *oboeru* je nutno ohýbat jako samohláskové (*-ru* sloveso).

361527 – *Za hai* se téměř vždy dělá *tóten*. Sloveso v ① jste neužil ve správném tvaru (zdvořilá výzva obsahuje *kudasai*). V ④ jste použil partikuli *ga*, ale v zadání bylo „ten dům“, což Vás mělo navést spíše k partikuli *wa*.

324805 – ① se Vám příliš nepovedlo (tvary sloves). V ② jste použila na místě adjektivního sufixu *-nigai* (víte, co to znamená, že ano). „Dvojité skobičky“ v názvu knihy jste napsala vzhůru nohama. V ④ to chtělo *oboeru* do tvaru *-te iru*.

J. Matela